

Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

Gemeenteraad Delft

VERZONDEN 17 JAN. 2018

Datum	Onderwerp
11-01-2018	Meetbare doelen in de raadsperiode 20182022
Ons kenmerk	
3601052	
Uw brief van	
.	
Uw kenmerk	
Bijlage	

Geachte leden van de raad,

Bij de Jaarstukken 2016 is door de commissie R&A geadviseerd om in de volgende raadsperiode de meetbare doelen te optimaliseren (d.d. 9 juni 2017, zie bijlage 1). Daarna is bij de behandeling van de Kadernota 2017 (d.d. 29 juni 2017) de motie Investeringsagenda: stap voor stap dichterbij Delfts doel aangenomen (zie bijlage 2). De motie draagt op om voor de 7 opgaven van de investeringsagenda Stad meetbare doelstellingen te formuleren, hierbij indicatoren op te stellen en periodiek terug te koppelen.

In reactie op het advies en de motie is in de Programmabegroting 2018-2021 aangekondigd dat wij met u in gesprek gaan over de meetbare doelen en indicatoren en over de wens om meer outcome indicatoren op te nemen. Aan de commissie R&A is voorgesteld om dit gesprek te voeren in de commissievergadering van 24 januari 2018.

Voor de meetbaarheid van het beleid in de beleidscyclus stelt het college de volgende uitgangspunten voor:

1. We gebruiken de verplichte set van (39) beleidsindicatoren die is voorgeschreven in het herziene BBV (zie bijlage 3).
2. Zo nodig vullen we de set aan, met name voor doelstellingen waarop lokaal extra bestuurlijke accenten worden gelegd. Voor beheersmatige doelstellingen gebruiken we de verplichte set en/of andere reeds bestaande indicatoren.
3. We kiezen beleidsindicatoren, die inzicht geven in het behalen van doelstellingen (effecten en prestaties). Dit kunnen zowel outcome- als outputindicatoren zijn.
4. Over deze beleidsindicatoren per begrotingsdoelstelling wordt gerapporteerd in de beleidscyclus;
5. Daarnaast kunnen er, conform afspraken met uw Raad, specifieke rapportages/monitors zijn voor grote domeinen, zoals de monitor Sociaal Domein en een monitor over de Agenda Delft 2040 (in ontwikkeling).

De voorgestelde uitgangspunten zijn gebaseerd op noties die gebruikt kunnen worden voor het gesprek in de commissie. Hierna volgt een overzicht van de noties.

0. Algemeen

Het meten en verzamelen van gegevens heeft verschillende functies.

- Het afleggen van politieke verantwoording over de resultaten van je beleid;
- het kennen van het 'DNA' van de stad; welke ontwikkelingen spelen in de stad?
- informatie gestuurd werken: hoe maak je de beste keuzes met de aanwezige kennis?
- Het kunnen vergelijken in de tijd en met gemeenten onderling.
- Het begrijpen van oorzaak en gevolg (causaliteit); wat zijn de effecten van verschillende maatregelen?

In de beleidscyclus formuleren we te bereiken effecten en prestaties en maken deze vervolgens meetbaar door indicatoren. De politieke ambities worden verwerkt in de streefcijfers. Daarnaast gebruiken we verschillende monitoren en onderzoeken. De uitkomsten gebruiken we voor monitoring, bijsturing, keuzes maken en vergelijkingen met andere gemeenten.

1. Gebruik bestaande indicatoren

Er is veel materiaal beschikbaar, zowel binnen de gemeente Delft¹ als landelijk². Inzet is om zoveel mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande indicatoren en databronnen. Dit is niet alleen efficiënt, maar geeft ook meer mogelijkheden om vergelijkingen te maken, zowel in historisch perspectief als ten opzichte van andere gemeenten.

2. Maak keuzes in het aantal indicatoren

Voor de overzichtelijkheid in de cyclus is het gewenst om het aantal indicatoren beperkt te houden. Met uitzondering van de bestuurlijke ambities en speerpunten streven we niet naar volledigheid, maar maken we een keuze en sluiten we aan bij de verplichte set van beleidsindicatoren en/of reeds bestaande indicatoren. Dit geeft focus en legt de nadruk op bestuurlijk gekozen prioriteiten.

NB: in het vernieuwde BBV zijn de verplichte beleidsindicatoren gekoppeld aan de voorgeschreven (hoofd)taakvelden. Het college doet een voorstel voor indeling van de taakvelden, die in de plaats komen van begrotingsproducten, naar de programma's van de raad.

3. Onderscheid bestuurlijke en beheersmatige doelstellingen

Conform het advies van de commissie R&A maken we onderscheid tussen doelstellingen waarop lokaal extra bestuurlijke accenten worden gelegd (bijv. TU convenant, Agenda Delft 2040, verbonden partijen) en doelstellingen die als meer beheersmatig worden beschouwd.

Voor de eerste categorie formuleren we *zo nodig*, lokaal bepaalde indicatoren. Voor de tweede categorie sluiten we *zo mogelijk*, aan bij de verplichte en/of reeds bestaande indicatoren.

Wat de doelstellingen met lokaal extra bestuurlijke accenten zijn, kan zoveel mogelijk gehaald worden uit het nieuwe coalitieakkoord.

¹ Stadsenquête Omnibus, Staat van Delft, Monitor Sociaal domein.

² Verplichte set beleidsindicatoren (www.Waarstaatjegemeente.nl).

4. Maak de Agenda Delft 2040 meetbaar

De motie Investeringsagenda: stap voor stap dichterbij Delfts doel draagt op om voor de 7 opgaven binnen de Investeringsagenda Stad concrete meetbare (deel)doelstellingen te formuleren en bijbehorende indicatoren op te stellen.

Over de doelstellingen en de effecten van de maatregelen op de 7 opgaven van de Agenda Delft 2040 zullen wij u apart informeren met een monitor (in ontwikkeling). Hierover zullen wij de 30ste januari ook nog nader met de raad het gesprek voeren, tijdens de raadsavond over de Agenda Delft 2040 en het samenspel tussen raad en college.

5. Sturen op effecten van beleid

De commissie R&A adviseert om in het nieuwe Meetbaar Bestuursprogramma meer te sturen op outcomes (gericht op het bereiken van maatschappelijke effecten) in plaats van output (gericht op de inzet van activiteiten van de gemeente).

Deze notie sluit aan op wijziging van het BBV waarmee de gemeenten zijn gehouden om 'de maatschappelijke effecten die worden beoogd of gerealiseerd, toe te lichten aan de hand van beleidsindicatoren'. Ook is uitgangspunt voor de verplichte set van beleidsindicatoren dat 'de raadsleden in staat worden gesteld om op maatschappelijke effecten te kunnen sturen'.

In de verplichte set van (39) indicatoren ligt de nadruk op outcome indicatoren om beleidsresultaten te kunnen vergelijken met andere gemeenten én om de beleidsruimte van gemeenten niet te beperken.

Door het gebruik van deze set geven we invulling aan het advies van de commissie R&A.

Wel geldt hier de nuancering dat gewenste outcomes (bijvoorbeeld 'meer veiligheid') niet altijd volledig te beïnvloeden zijn door de gemeente. De beleidsindicator is dan naast sturing ook bedoeld om te monitoren. Het meten van output kan dan ook aanvullend inzicht verschaffen in het behalen van doelstellingen.

6. Wees transparant

Voor de komende raadsperiode streven we weer naar het opstellen van een 'definitieboek' waarin per indicator staat hoe we de doelstelling volgen, wat we volgen en waar de informatie vandaan komt. Hiermee zijn we transparant en voorkomen we spraakverwarring over doelbereiking.

Datum
11-01-2018
Ons kenmerk
3601052

7. Rapporteer in de cyclusdocumenten

De indicatoren staan bij de doelstellingen (programma's) in de begroting en jaarstukken en zijn relevant voor een nadere onderbouwing van het beleid. Met een toelichting in begroting en jaarstukken gaan we in op voortgang en afwijkingen. Ook kan verduidelijkt worden in welke mate de realisatie van een doel is beïnvloed door eigen handelen, samenwerking met partners in stad en regio en/of exogene factoren.

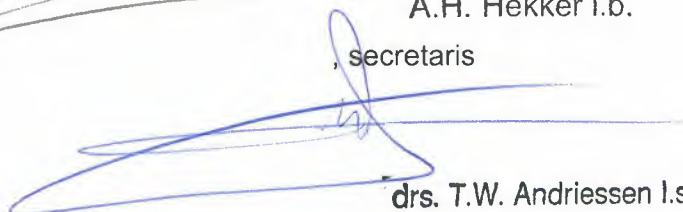
Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

, burgemeester

A.H. Hekker i.b.

, secretaris

drs. T.W. Andriessen i.s.

Bijlage 1: advies commissie R&A bij de Jaarstukken 2016 + reactie college

Op 9 juni 2017 heeft de commissie R&A het volgende advies gegeven:

Advies 2016-1: Optimaliseer meetbare doelen in raadsperiode 2018-2022

In het jaarverslag 2016 wordt niet verantwoord over de realisatie van effectindicatoren. Eerder zijn hierover adviezen 2013-1 (*Verbeter het gebruik van meetbare indicatoren*) en 2012-1 (*Jaarlijks verantwoorden over de realisatie van de doelen; via de 1e W-vraag*) uitgebracht.

De R&A-commissie stelt voor beide adviezen te vervangen door één geïntegreerd nieuw advies ten behoeve van de raadsperiode 2018-2022.

Voor de jaarstukken 2017 speelt dit probleem overigens niet, omdat dan zoals gepland de eindrapportage van het Meetbaar Bestuursprogramma ter beschikking komt.

Gezien het belang van jaarlijkse verantwoording en daaraan gerelateerde bijsturingmogelijkheden voor de raad, wordt voor de nieuwe raadsperiode het bovenstaande advies meegegeven dat twee aspecten omvat:

- 1) maak onderscheid tussen doelstellingen waarop lokaal extra bestuurlijke accenten worden gelegd en doelstellingen die als meer beheersmatig worden beschouwd. Formuleer vervolgens voor de eerste categorie lokaal bepaalde effectindicatoren.
Voor overige doelstellingen wordt de overweging meegegeven aan te sluiten bij de verplichte set van [landelijk bepaalde beleidsindicatoren](#) waarover meer informatie is te vinden op: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/>. De *hoogten* van de streefcijfers daarbij kunnen overigens uiteraard lokaal worden bepaald. Dit maakt vergelijkingen mogelijk; zowel ten opzichte van de referentiekaders (Meetbaar Bestuursprogramma en Programmabegroting) alsook met andere gemeenten (benchmarking). Voor zover definitieve rapportagegegevens over het verantwoordingsjaar eind april nog niet ter beschikking staan (het moment waarop de jaarrekening wordt opgeleverd), kunnen aanvullende gegevens zo nodig voorafgaand aan de commissiebehandeling van de jaarstukken in juni worden toegezonden.
- 2) maak een verdere verbeterslag om in het nieuwe Meetbaar Bestuursprogramma meer te sturen op outcomes (gericht op het bereiken van maatschappelijke effecten) in plaats van output (gericht op de inzet van activiteiten vanuit de gemeente).

Dit advies sluit aan bij de twee moties "Beter Meten is Beter Besturen" ("deel 1 en 2") uit de afgelopen jaren, artikel 25, lid 2 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) om jaarlijks te rapporteren over de 1^e W-vraag en de collegereactie uit november 2016: *"Het aantreden van een nieuwe raad en een nieuw college is een geschikt moment om opnieuw bestuurlijk af te wegen hoe we onze Delftse doelen volgen. De inzet daarbij is: zoveel mogelijk de landelijke beleidsindicatoren benutten, zonder de lokale bestuurlijke wensen (en doelstellingen) geweld aan te doen."*

Hierbij speelt verder dat geen andere voorbeelden zijn gevonden van gemeenten die tweejaarlijks in plaats van jaarlijks verantwoorden over de 1^e W-vraag.

Datum
11-01-2018
Ons kenmerk
3601052

Het college heeft op 8 november 2017 de volgende reactie gegeven:

Reactie:

In de Programmabegroting 2018-2021 is aangekondigd dat wij met u in gesprek gaan over de meetbare doelen en indicatoren in het nieuwe bestuursprogramma en de wens om meer outcome (= maatschappelijk effect-) indicatoren op te nemen. Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn:

- het onderscheid tussen lokaal bepaalde doelstellingen en indicatoren en de landelijk bepaalde beleidsindicatoren.
- de motie Investeringsagenda: stap voor stap dichterbij Delfts doel (d.d. 29 juni 2017) t.b.v. de Agenda Delft 2040 en het meetbaar maken van de doelstellingen en investeringen binnen de zeven opgaven.

Voorstel is om dit gesprek begin 2018 te voeren in de cirkel R&A.

Bijlage 2: motie Investeringsagenda (d.d. 29 juni 2017)

D66 Delft

stadsbelangen **delft**

Motie investeringsagenda: stap voor stap dichterbij Delfts doel

De gemeenteraad van Delft, in vergadering bijeen op 29 juni 2017,

constaterende dat,

- In de kadernota 2018 nieuwe voorstellen worden gedaan voor investeringen, o.a. in de investeringsagenda stad
- In het bestuursprogramma 2014 – 2018 meetbare doelen zijn geformuleerd, met bijbehorende indicatoren en meetbare doelstellingen
- Dit voor de investeringsagenda stad (nog) niet op een dergelijke wijze is uitgewerkt

overwegende dat,

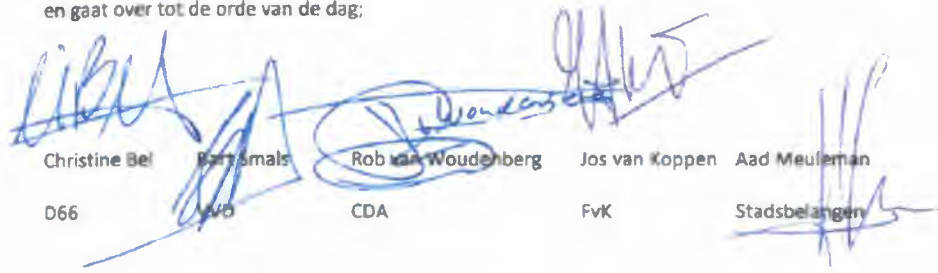
- Het belangrijk is om vast te stellen welke concrete doelen Delft beoogt te halen met deze nieuwe investeringen
- Het belangrijk is dat investeringen ook daadwerkelijk aantoonbaar bijdragen aan deze doelen

draagt het college op om:

Voor de 7 opgaven binnen de investeringsagenda stad:

- Concrete meetbare (deel)doelstellingen te formuleren
- Bijbehorende indicatoren op te stellen, waarmee de doelstellingen gemeten kunnen worden
- Periodiek terug te koppelen (vergelijkbaar met de kwartaalrapportage Spoorzone) in hoeverre gedane investeringen hebben bijgedragen aan het behalen van deze doelstellingen.

en gaat over tot de orde van de dag;

Christine Bel Bart Smals Rob van Woudenberg Jos van Koppen Aad Meuleman
D66 VVD CDA FvK Stadsbelangen

Datum
11-01-2018
Ons kenmerk
3601052

Bijlage 3: Beleidsindicatoren voor gemeenten (BBV)

	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron
1.	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
2.	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens
3.	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting
4.	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting
5.	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting
6.	1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Bureau Halt
7.	1. Veiligheid	Harde kern jongeren	Aantal per 10.000 inwoners	KLPD
8.	1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
9.	1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
10.	1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
11.	1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
12.	2. Verkeer en vervoer	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	%	VeiligheidNL
13.	2. Verkeer en vervoer	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	%	VeiligheidNL
14.	3. Economie	Functiemenging	%	LISA
15.	3. Economie	Bruto Gemeentelijk Product	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	Atlas voor Gemeenten
16.	3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA
17.	4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO
18.	4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO
19.	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO
20.	5. Sport, cultuur en recreatie	Niet sporters	%	RIVM
21.	6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	LISA
22.	6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
23.	6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
24.	6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS
25.	6. Sociaal domein	Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
26.	6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
27.	6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS
28.	6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	CBS
29.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
30.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS
31.	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS
32.	6. Sociaal domein	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD
33.	7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS
34.	7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS

Datum
11-01-2018
Ons kenmerk
3601052

	Taakveld	Naam Indicator	Eenheid	Bron
35.	8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS
36.	8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen
37.	8. Vhrosv	Demografische druk	%	CBS
38.	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO
39.	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO